

Dosarul nr. 1ra-2135/21
1-20163649-01-1ra-19112021

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2021, în cauza penală în privința lui

Iurco Oleg xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.12.2020-23.02.2021;

Instanță de apel: 17.03.2021-28.04.2021;

Instanță de recurs: 19.11.2021– 09.02.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 23 februarie 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală*, Iurco Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.322 alin.(1) Cod penal, la 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Iurco Oleg la data de 18 octombrie 2020, aproximativ la ora 13:54, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, având intenția de a transmite un telefon mobil deținătorilor ce se dețin în Penitenciarul nr. 6-Soroca, amplasat pe adresa mun. Soroca, str. V. Stroiescu 38, cunoscând cu certitudine că introducerea, transmiterea și păstrarea telefoanelor mobile în instituțiile penitenciare este interzisă, s-a deplasat din mun. Chișinău în mun. Soroca, unde apropiindu-se de edificiile de pază a Penitenciarului nr. 6-Soroca, ilegal, în mod tăinuit, a efectuat o aruncătură peste edificiul de pază a penitenciarului, a unui obiect învelit cu bandă adezivă transparentă, în care el personal a ambalat un telefon mobil de model "LENOVO A316" cu numărul IMEI xxx, care a fost depistat și ridicat de către angajații instituției, pe fâșia de depistare a urmelor în preajma sectorului nr.12, în adiacentul postului nr.6 a penitenciarului.

Conform punctului 17 al Anexei nr.7 la Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006,

telefoanele mobile sunt interzise în penitenciare.

Acțiunile lui Iurco Oleg au fost încadrate de prima instanță în baza art.322 alin.(1) Cod penal, conform indicilor – *transmiterea tăinuită de control prin orice mijloace persoanelor deținute în instituțiile penitenciare a obiectelor a căror transmitere ori păstrare este interzisă conform legislației privind executarea hotărârilor cu caracter penal.*

3. Avocatul Musteață Nicolae în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, cu rejudecarea cauzei în partea ce ține de stabilirea pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Iurco Oleg recunoscut vinovat în baza art.322 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, sub formă de amendă.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat severitatea pedepsei aplicate, menționând, că aplicându-i o pedeapsă prea aspră prima instanța n-a ținut cont că Iurco Oleg a comis o infracțiune ușoară, prin fapta comisă nu a adus care-va prejudicii cetățenilor sau statului, după săvârșirea infracțiunii, precum și în prima instanță a avut un comportament cuvenit, este angajat oficial în câmpul muncii, sincer se căiește de cele comise și a înțeles urmările negative ale faptei sale, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

A reținut că, pentru a determina inculpatul la un comportament adecvat în societate, acesta urmează să suporte pedeapsa penală, totodată consideră că corectarea și reeducarea lui poate avea loc în condiții non privative libertate, pentru că legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului, iar normele internaționale ce țin sistemul sancționator, precum și legislația națională în vigoare, largesc spectrul măsurilor alternative privațiunii de libertate.

La fel, a menționat faptul că legiuitorul în căutarea mecanismelor de reacție împotriva criminalității, se ordonă și trebuie să reorienteze politica penală ce tind spre umanizarea în spiritul valorilor justiției restaurative. A mai evidențiat, că în această direcție este foarte util a se pune accentul pe reintegrarea socială a infractorului, care mai înseamnă și o încercare, adică străduința de a resocializa persoana.

A consideră că, în cazul dat corectarea și reeducarea inculpatului Iurco Oleg poate avea loc fără izolarea reală de societate, fiind rațional de a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2021, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului Iurco Oleg, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovată.

Astfel, contrar celor invocate de apărătorul apelant în cererea de apel, prima instanță la stabilirea pedepsei a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.art.61 alin.(2), 75 Cod penal, precum și 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reiterat, că prima instanță just a luat în considerație faptul,

că infracțiunea incriminată lui Iurco Oleg în baza art.322 alin.(1) Cod penal conform art.16 alin.(2) Cod penal, este ușoară, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 80 la 180 de ore, sau cu închisoare de până la 6 luni.

De asemenea, instanța de apel a notat că contrar celor invocate de apărătorul-apelant Musteață Nicolae cât și de avocatul participant Sardari Marin, care au solicitat o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate sub formă de amendă sau ore muncă neremunerată în folosul comunității în privința lui Iurco Oleg, prima instanță just a luat în considerație circumstanțele cauzei și anume: că Iurco Oleg nu este la prima sa abatere, ultimul fiind anterior condamnat de mai multe ori, ultima condamnare fiind prin sentința Judecătoriei sect. Ciocana mun. Chișinău din 04 iulie 2011, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), e), f), art. 208 alin. (1), art. 349 alin. (2) lit. a), art. 317 alin. (2) lit. b), fiindu-i stabilită pedeapsa de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța de apel a indicat că prima instanță la individualizarea pedepsei inculpatului just și relevant a concluzionat asupra faptului, că deși Iurco Oleg a avut numeroase condamnări, fiindu-i stabilită cea mai aspră pedeapsă prevăzută de lege, totuși acesta nu a pășit pe calea corijării, și odată fiind la libertate a persistat în comportamentul său infracțional, sfidând legea și ordinea publică prin comiterea intenționată a altor infracțiuni, fiind totodată în cunoștință de restricțiile impuse, prin lege, deținuților din penitenciare.

Mai mult, instanța de apel a relevat că la stabilirea tipului și a cuantumului pedepsei penale ce urmează a fi stabilită inculpatului Iurco Oleg, prima instanță just a luat în considerație și faptul, că acesta la evidența medicului psihiatru nu se află, se caracterizează satisfăcător ducând un mod de viață normal și având un caracter liniștit, nu face abuz de băuturi alcoolice, nu se află în vizorul poliției pentru comiterea contravențiilor sau infracțiunilor, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținută recunoașterea vinovăției, totodată nefiind reținute care-va circumstanțe agravante.

Astfel, prima instanță just a concluzionat asupra faptului, că pentru a fi atins scopul pedepsei penale, inculpatul Iurco Oleg urmează a fi izolat de societate, deci just stabilindu-i ultimului pedeapsa penală în baza art.322 alin.(1) Cod penal cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe termen de 4 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, nefiind care-va circumstanțe întru modificarea sentinței în sensul aplicării unei pedepse în sensul solicitat de apărare.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că conform copiei adevărinitei inculpatul a fost eliberat din închisoare la data de 12 octombrie 2020, astfel, nu poate fi reținut argumentul avocatului că, Iurco Oleg este fără antecedente penale.

În asemenea împrejurări, instanța de apel a indicat că circumstanțele complementare descrise de apelant cum ar fi căința sinceră a inculpatului Iurco Oleg, conștientizarea de către acesta a urmărilor negative ale faptei incriminate, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și depunerea cererii de examinare a cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, deja au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei stabilite, neavând la

caz puterea probantă suplimentară de modificare a soluției adoptate de instanța de fond în sensul solicitat.

Astfel, instanța de apel a conchis că este contrară circumstanțelor de drept și de fapt constatate la caz invocarea apelantului cu privire la faptul, că corectarea și reeducarea inculpatului Iurco Oleg poate avea loc fără izolarea acestuia de societate, urmând a fi stabilită o pedeapsă mai blândă decât închisoarea, or, materialele cauzei și revendicarea în privința acestuia denotă contrariul.

Cu referire la motivele invocate de avocatul participant în ședința instanței de apel, că nu a fost efectuată o expertiză dactiloscopică și instanța nu putea examina cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, deoarece această prerogativă este în detrimentul clientului său, instanța de apel a explicat că nu pot fi reținute, or, cererea privind examinarea cauzei în procedură simplificată a fost semnată de inculpat personal, el recunoscând atât faptele descrise în rechizitoriu cât și probele administrate de organul de urmărire penală, cererea fiind contrasemnată de avocatul său, iar în asemenea condiții nu mai urmează a fi cercetate careva probe și efectuate careva expertize, totodată, de la participanți ne parvenind demers în acest sens.

5. Inculpatul Iurco Oleg, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile și solicită repunerea în termen a acestuia, casarea hotărârilor, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Iurco Oleg recunoscut vinovat în baza art.322 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea cerințelor sale, invocă argumente similare celor din apel, suplimentar indică că consideră recursul ca fiind depus în termen pe motiv că Iurco Oleg, nu a fost prezent la pronunțare și apărătorul ales, avocatul Sardari Marin, a fost suspendat din activitatea de avocat. Reține că, Iurco Oleg, a primit Decizia Curții de Apel Bălți din 28.04.2021, pronunțată motivat la 26.05.2021, la data de 07.10.2021, tot atunci exprimându-și dorința de a contesta această decizie. Iar, alte probe că Iurco Oleg a primit decizia mai devreme de 07.10.2021 nu sunt.

De asemenea, indică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, în special cele suplimentare invocate ședința de judecată, de avocatul participant, Sardari Marin.

Consideră că, decizia instanței de apel nu este clară, simplă, precisă, concisă și fermă, nu are putere de convingere, iar nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare, atrage casarea acesteia.

Conchide că, instanța de apel avea obligația în mod precis și explicit, prin argumente relevante și suficiente, să dea răspuns detaliat la fiecare argument, să rezolve problemele de drept apărute la judecarea apelului apărării, prin întocmirea corectă a hotărârii adoptate, adică prin analiza materiei reglementării și jurisprudenței.

Cu referire la stabilirea pedepsei de către instanțele ierarhic inferioare, semnaleză că inculpatul Iurco Oleg, este recidivist, a fost condamnat de mai multe ori, respectiv, s-a aflat zeci de ani în închisoare, astfel consideră că inculpatul nu poate fi corectat cu 4 luni de închisoare stabilite de instanțele ierarhic inferioare.

Reține că, inculpatul Iurco Oleg a încheiat un contract individual de muncă,

care este anexat la prezenta cauză penală, respectiv fiind încadrat în câmpul muncii consideră că instanța poate să-i oferită șansa de a se corecta prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, în situația în care ultimul dorește și are posibilitatea de a executa pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În cauza deferită judecătii, decizia instanței de apel a fost pronunțată integral la 26 mai 2021, iar termenul de declarare a recursului a expirat la 25 iunie 2021, însă recursul declarat de inculpat a fost depus la 05 noiembrie 2021, adică peste termenul legal, însă fiind solicitată repunerea în termen a recursului.

Instanța de recurs ordinar apreciază drept întemeiată argumentarea recurentului în privința repunerii în termen, astfel a considerat recursul ca fiind depus în termen.

Reieșind din conținutul recursului declarat de inculpat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.8), 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, însă recurentul nu a motivat recursul sub aceste temeiuri.

Or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Pe de altă parte, Colegiul penal reține că recurentul își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază.

Totodată, instanța de recurs reține că inculpatul motivează recursul sub aspectul temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În primul rând, cu referire la solicitarea inculpatului privind stabilirea unei pedepse neprivative de libertate sub formă de muncă neremunerată, Colegiul penal reține că instanțele ierarhic inferioare la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, precum și art.364¹ Cod de procedură penală, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, care este caracterizat negativ reieșind din cazierul penal potrivit căruia ultimul anterior a săvârșit multiple infracțiuni cu intenție, inclusiv din categoria celor grave, drept consecință ultimul a fost condamnat la 10 ani închisoare (f.d.46-47).

Mai mult, Colegiul penal apreciază ca fiind drept întemeiate argumentele instanței de apel precum că, inculpatul cu toate că anterior a fost judecat, careva concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe calea corectării și reeducării dimpotrivă și-a continuat activitatea infracțională săvârșind o nouă infracțiune, prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități de același gen.

Suplimentar, recurentul nu a formulat careva argumente indubitabile care să ateste că nu este acceptabilă pedeapsa individualizată de către instanțele de fond.

Totodată, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens.

În al doilea rând, Colegiul penal respinge alegațiile invocate de către inculpat precum că, instanța de apel a omis să se pronunțe detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apel de către avocat. Or, ultimul avea obligația să concretizeze care anume argumente nu au fost apreciate de către instanța de apel.

Astfel, referitor la temeiul de recurs invocat de recurent - art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că, nu a stabilit nici o argumentare corespunzătoare în susținerea acestui temei, criticarea deciziei

instanței de apel în sensul temeiului invocat purtând un caracter formal și respectiv, fiind neîntemeiată.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.-142-148) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2021, în cauza penală în privința lui *Iurco Oleg xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie